

Tjänsteutlåtande

Upphandlingsenheten

Datum 2016-12-29

Dnr KS 2016/0275

Till Kommunfullmäktige

Svar på motion nr 25/2016 från Andreas Lennkvist (V) - Om jämställdhetskrav i upphandling.

Sammanfattning

I en motion väckt i Kommunfullmäktige 2016-08-24 från Andreas Lennkvist (V), förslår motionären att kommunfullmäktige beslutar att införliva jämställdhetskrav i upphandlingar.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

Anse att motion nr 25/2016 besvarad med hänvisning till att Österåkers kommuns upphandlingar innehåller krav på att antagen leverantör ska följa svensk lag samt kommunens egna policys däribland Kommunens policy för medarbetares lika rättigheter och möjligheter, antagen av Kommunfullmäktige: 2015-12-14, KF § 9:17 Dnr KS 2015/0341.

Baggrund

Arbetet med lika rättigheter och möjligheter i Österåkers kommun ska, i enlighet med kommunens policy för lika rättigheter och möjligheter, främja alla medarbetares lika rätt i fråga om anställnings- och andra arbetsvillkor samt utvecklingsmöjligheter i arbetet. Arbetsförhållanden ska lämpa sig för alla medarbetare oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Medarbetarnas erfarenheter och kunskaper ska tas tillvara och ingen ska bli utsatt för sexuella trakasserier, diskriminering eller kränkande särbehandling. Österåkers kommun ska även verka för att utjämna och förhindra skillnader i lön mellan kvinnor och män som utför arbete som är att betrakta som lika eller likvärdigt.

Mångfald handlar om att alla människor har lika värde oavsett kön, etniskt eller kulturellt ursprung, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning, ålder eller könsöverskridande identitet eller uttryck. Jämställdhet rymmer inom begreppet mångfald, men förtydligar vikten av samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter för både kvinnor och män.

Österåkers kommuns egna policys gäller för leverantörer vilket innebär att leverantör aktivt ska främja jämställdhets- och mångfaldsarbete i syfte att ge samtliga medarbetare lika möjlighet till utveckling. Respektfull behandling oavsett kön, sexuell läggning, religion eller annan trosuppfattning, etnicitet, funktionshinder, ålder samt könsöverskridande identitet eller uttryck omfattas även i begreppet. Jämställdhetskrav är således redan införlivade i kommunens upphandlingar.

Förvaltningens slutsatser

Med anledning av det ovan redovisade anses motionen besvarad.

Tjänsteutlåtande

Bilaga

motion nr 25/2016 Andreas Lennkvist (V) - Om jämställdhetskrav i upphandling

Jan-Olof Friman
Kommundirektör

Lisa Tingström
Upphandlingschef

Motion om jämställdhetskrav i upphandling

Jämställdhet innebär rättvisa, demokrati och delaktighet, att kvinnor och män ska ha samma möjlighet att forma samhället och sina egna liv. För att detta ska kunna förverkligas förutsätts lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom livets alla områden. Att integrera jämställdhetsperspektivet vid offentliga upphandlingar säkerställer att kvinnor, män, flickor och pojkar garanteras likvärdig service och rättvis fördelning av resurser. Det är också ett sätt att höja kvaliteten på den offentligt finansierade verksamheten så att den blir mer effektiv och säker.

Kommuner och landsting har idag stora möjligheter att ställa jämställdhetskrav i sin offentliga upphandling, ändå är det en möjlighet som används sparsamt. Upphandlingar sker i strikt reglerade former enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) och lagen om valfrihetssystem (LOV). Lagstiftningen ger upphandlande myndigheter möjlighet att ställa olika krav på leverantörerna utöver själva tjänsten eller varan. På miljöområdet har kommuner och landsting kommit ganska långt när det gäller kravställandet. Men när det gäller jämställdhetskrav finns stora utvecklingsmöjligheter

Ett exempel på hur man använder sig utav jämställdhetskrav i upphandlingar är Växjö kommun som lagt till detta i sin upphandlingspolicy. Policyn ställer bland annat krav på att leverantörer ska ha en jämställdhetsplan som lever upp till lagens krav. Det kan till exempel kontrolleras genom att använda SKL's checklista. Checklistan är ett exempel på hur en kommun kan följa upp leverantörens aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen genom att från denne inhämta handlingar och uppgifter.

Utdrag ur upphandlings- och inköspolicy för Växjö kommun, senast ändrad 2011-08-30:

"Växjö kommun bedriver ett omfattande arbete för ökad jämställdhet mellan kvinnor och män. Företag som har 25 anställda eller fler ska till sina anbud på tjänster och byggtreprenader bifoga egna aktuella jämställdhetsplaner, se 3 kap 13 § Diskrimineringslagen (2008:567). Växjö kommun ska ställa krav på att leverantörerna i sin affärsverksamhet inte diskriminerar någon på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck"

Ovanstående text från Växjö kommun är ett exempel enligt LOU systemet. Det går dock även att ställa liknande krav i LOV. I lagens 4 kapitel, 2 §, ges nämligen möjligheter att ställa krav på jämställdhet och sociala hänsyn:

"Den upphandlande myndigheten får ställa särskilda sociala, miljömässiga och andra villkor för hur ett kontrakt ska fullgöras. Samtliga villkor ska anges i annonsen om valfrihetssystem eller i förfrågningsunderlaget."

Socialnämnden i Bollnäs kommun har t.ex. beslutat att ställa krav på jämställdhet vid upphandling av personlig omvårdnad och service:

"För att kunna ingå avtal med socialnämnden ska utföraren följa socialnämndens jämställdhetspolicy, i vilken man bland annat fastslår att jämställdhetsarbetet inom socialnämnden är en del av ett pågående kvalitetsarbete och att det är viktigt att kvinnor och män får en likvärdig behandling."

Enligt SKL ska Sveriges kommuner och landsting i all sin verksamhet undanröja bristande jämställdhet mellan kvinnor och män och främja jämställdhet därför vore det fullt rimligt om Österåkers kommun följer SKL's rekommendationer och inför jämställdhetskrav i sina upphandlingar. Det vore även i linje med EU-rättens krav på systematisk jämställdhetsintegrering i offentliga verksamheter.

Med bakgrund i detta föreslår jag fullmäktige besluta

- Att i linje med SKL's rekommendationer besluta att Österåkers kommun inför jämställdhetskrav i upphandlingar som sker i såväl LOU som LOV systemet i den mån det är möjligt

Andreas Lennkvist

Andreas Lennkvist (V)